

Medale na niejasnych zasadach

DANE OSOBOWE
Wystąpienie do prezydenta
o przyznanie odznaczenia
za długoletnie pożycie
małżeńskie należy
do kompetencji wojewody,
a nie gminy

Medal za długoletnie pożycie małżeńskie, ustanowiony przez ustawę z 17 lutego 1960 r., stanowi nagrodę dla osób, które przeżyły 50 lat w jednym związku. Tryb jego przyznawania określają przepisy o orderach i odznaczeniach, w szczególności art. 29 ust. 1 i 2 ustawy.

Stanowi on, że o nadanie odznaczeń osobom związanym z obszarem danego województwa miejscem zamieszkania, pracy lub działalności mogą występować wojewodowie. Kompetencję tę realizują albo z inicjatywy własnej, albo z inicjatywy podległych im jednostek organizacyjnych, jednostek samorządu terytorialnego czy organizacji społecznych i zawodowych.

Integralnym elementem kierowanego do prezydenta RP przez wojewodę wniosku

jest informacja o karalności osoby, której dotyczy. Procedura przyznawania odznaczeń jest długotrwała. Dlatego też częstą praktyką jest, że władze gminy składają do wojewody przygotowany we własnym zakresie wniosek o nadanie medalu wraz z informacjami pozyskanymi z Krajowego Rejestru Karnego.

– Przepisy ustawy o orderach i odznaczeniach w sposób wyraźny określają kompetencje poszczególnych organów podejmujących procedurę zmierzającą do nadania medalu osobom uprawnionym – mówi Wojciech R. Wiśniewski, generalny inspektor ochrony danych osobowych. – **Do występowania z wnioskiem o nadanie orderu lub odznaczenia uprawnione są określone ustawowo organy i tylko im przepisy prawa nadają uprawnienie do pozyskiwania informacji, w tym o karalności osoby, której procedura dotyczy.**

GIODO zwraca uwagę, że takimi podmiotami nie są z całą pewnością ani organy jednostek samorządu terytorialnego, ani innych organizacji, któ-

rym ustawodawca przyznał prawo występowania do wojewody z inicjatywą wszczęcia procedury zmierzającej do przyznania np. medalu za długoletnie pożycie małżeńskie.

Odmienności w stosowaniu procedur przez wojewodów i organy gmin związanych z nadawaniem orderów i odznaczeń, a w szczególności medalu za długoletnie pożycie małżeńskie, nie sprzyjają pogłębianiu zaufania obywateli do organów państwa.

Dlatego też generalny inspektor ochrony danych osobowych wystąpił do ministra spraw wewnętrznych i administracji o podjęcie pilnych prac legislacyjnych zmierzających do zmiany obecnego stanu prawnego dotyczącego zasad nadawania orderów i odznaczeń. Chodzi o to, by z jednej strony chronić wizerunek osoby, której odznaczenie ma być przyznane, z drugiej zaś – zapewnić realizację konstytucyjnej zasady, że wszelkie działania organów władzy publicznej są podejmowane na podstawie i w granicach prawa.

— Michał Cyrankiewicz